Globale konspirationsteorier

Hemmelig koordinering, politisk indflydelse og påstanden om, at én kreds styrer verden

En konspiration er en hemmelig aftale om et bestemt mål, typisk ulovligt eller svigagtigt. Påstanden om, at en lille kreds styrer verden, kræver desuden dokumentation for, at kredsen kan få rivaliserende regeringer til at gennemføre dens beslutninger.

Hvad betyder konspiration?

Det afgørende er aftalen. To eller flere aktører slutter sig i det skjulte sammen om et konkret forehavende. Et firma og et parti kan være enige om en reform, mødes privat og arbejde for den ad lovlige kanaler. Det er politisk samarbejde. Hvis de for eksempel aftaler at bestikke en embedsmand eller manipulere et udbud, har vi en konkret mistanke om en sammensværgelse.

I USA gør den almindelige føderale bestemmelse, 18 U.S.C. § 371, det strafbart for mindst to personer at aftale at begå en føderal lovovertrædelse eller at bedrage USA, når mindst én af dem foretager en handling for at fremme formålet. Handlingen kan i sig selv være lovlig, og det planlagte mål behøver ikke blive nået. Særlige bestemmelser kan have andre krav. Formelt embede eller beslutningsmagt er intet krav i § 371. I en påstand om gennemført verdensstyring er evnen til at få beslutninger gennemført derimod central. [1]

En teori kan undersøges

En konspirationsteori er en forklaring, der tilskriver begivenheder en hemmelig aftale. Dens værdi afhænger af belægget. Under Watergate kom der vidneudsagn, dokumenter og optagelser af konkrete samtaler om at hindre efterforskningen. De gjorde det muligt at undersøge, hvem der havde aftalt hvad, og hvilke skridt de tog. [2]

Ved påstået global styring er de tilsvarende spørgsmål enkle. Hvem indgik aftalen? Hvad skulle gennemføres? Hvilke personer eller institutioner havde magten til det? Hvilke spor forbinder aftalen med de faktiske beslutninger? Og hvad ville få os til at forkaste forklaringen?

Fra Illuminati til mRNA

Årstallene viser, hvornår de viste fortællinger kom i omløb eller blev kendt. Apollo 11 landede på Månen i 1969. Påstanden om en iscenesættelse blev blandt andet udbredt i bøger fra 1970'erne.

OpenAI: "Seks konspirationsteorier fra den franske revolution til coronapandemien."

Robisons bog fra 1797 · Holocaustmuseet om Protokollerne · NASA om Apollo 11 · Studie af månelandingsrygtet · Studie af chemtrail-fortællingens oprindelse · Se også notatets kilder 5–7 og 13–17.

Fra Illuminati til The Great Reset

Efter den franske revolution fremstillede Augustin Barruel og John Robison revolutionære omvæltninger som resultat af hemmelig styring fra blandt andre frimurere og Illuminati. Omkring 1900 kom den antisemitiske forfalskning Zions Vises Protokoller, som udgav sig for at dokumentere en jødisk plan om verdensherredømme. Nutidige historier har forskellige ophav. Det historiske slægtskab ligger i forklaringsformen, hvor meget forskellige begivenheder tilskrives én skjult og målrettet vilje. [3, 4]

De virkelige forbindelser

Davos og FN. World Economic Forum og FN indgik i 2019 et offentligt partnerskab om FN's 2030-dagsorden. Klaus Schwab og den daværende prins Charles lancerede i 2020 The Great Reset som et politisk og økonomisk initiativ efter coronakrisen. Fortællingen gør det offentlige samarbejde til tegn på en skjult kommandovej. Partnerskabet dokumenterer koordination om en dagsorden. Påstanden om verdensstyring kræver, at man også kan vise, hvordan regeringerne blev bragt til at adlyde. [5–7]

Romklubben. Grænser for vækst fra 1972 satte befolkningsvækst, ressourceforbrug og forurening på dagsordenen. Strømninger, der ser befolkningsvækst og knaphed som centrale problemer, kan kaldes nymalthusianske. Vækstkritik favner bredere. Fra en offentlig idé om at begrænse ressourceforbruget er der flere led til påstanden om en hemmelig plan om at reducere befolkningen. De led skal dokumenteres. [8]

Bilderberg. Politikere, erhvervsfolk og andre indflydelsesrige personer inviteres til private samtaler. Deltagerlisten og hovedemnerne offentliggøres, mens udsagn ikke må føres tilbage til bestemte personer. Arrangørerne oplyser, at møderne ikke vedtager resolutioner. Adgang og uformel indflydelse er værd at undersøge. For at tilskrive mødet en konkret beslutning må man kunne finde forbindelsen videre til det sted, hvor beslutningen blev truffet. [9]

Fra sammentræf til påstået kontrol

Argumenterne bygger ofte på ægte møder, finansiering, genbrug af slagord eller ensartede tiltag. Derefter bliver kontakt læst som en aftale, fælles udmeldinger som ordrer og samtidighed som bevis for gennemførelse. Fortællingen bliver svær at teste, hvis både fravær af spor og direkte modstridende beslutninger fortolkes som tegn på, at sammensværgelsen er særlig dygtig til at skjule sig.

Pandemien gav de ældre forestillinger om skjult magt nye personer og begivenheder at hæfte sig på. En undersøgelse af Instagram fandt, at forskellige fortællinger om blandt andet Bill Gates og global styring samledes under betegnelsen The Great Reset. Det fælles navn fik forskellige mistanker til at fremstå som dele af samme forklaring. [7]

Månelandingen. I 1970'erne udbredte Bill Kaysing påstanden om, at USA havde iscenesat Apollo-månelandingerne. Tilhængere peger blandt andet på, at flaget ser ud til at blafre. En vandret stang holdt flaget ude. Stangen kunne ikke trækkes helt ud, så stoffet hang i folder. Senere billeder fra kredsløb viser landingsmodulets nederste del og spor efter astronauterne.
[Studie] [Flaget] [Landingsstedet]

Fra virkelig begivenhed til verdensplan

Chemtrails. Ruteflys hvide kondensstriber består af iskrystaller, der kan holde sig længe i kold, fugtig luft. Mexico reagerede i 2023 på et konkret forsøg med svovldioxid i vejrballoner, og Florida har forbudt bevidst frigivelse af stoffer med det formål at ændre vejr eller klima. Det er disse aktiviteter, myndighederne reagerede på. Påstanden om hemmelig, systematisk sprøjtning fra rutefly står uden troværdig dokumentation. [10–12]

Bill Gates og mRNA-vaccinerne. Den mest vidtgående version beskylder Gates for at stå bag udviklingen eller udrulningen af mRNA-vaccinerne for at overvåge og kontrollere verdens befolkning. Nogle versioner hævder, at vaccinerne indeholder sporingschips. Under corona blev Gates-fondens reelle vaccinefinansiering, hans offentlige tale om digitale certifikater og idéer om digital identitet koblet sammen på nettet. Flere spor var allerede i omløb. Det er muligt at undersøge fondens indflydelse og diskutere coronapas og bivirkninger på deres egne præmisser. [7, 13–15]

Den offentliggjorte historie om mRNA-teknologien går årtier tilbage, herunder Karikó og Weissmans arbejde fra 2005. Producenter og lægemiddelmyndigheder har offentliggjort, hvad vaccinerne indeholder. De godkendte mRNA-vacciners indhold omfatter ingen sporingschips, og der er ikke troværdigt belæg for, at teknologien blev udviklet som et globalt kontrolprojekt. [16, 17]

Hvor mange tror på det?

YouGov og Cambridge spurgte i 2020, om én gruppe i hemmelighed styrer begivenhederne og regerer verden, uanset hvem der officielt har magten. Tabellen gengiver svarene på det samme spørgsmål i fire lande. [18]

Land	Antal svar	Helt sikkert sandt	Sandsynligvis sandt	Tilsammen
Danmark	1.024	4 %	17 %	21 %
Sverige	1.047	5 %	18 %	23 %
Tyskland	1.026	9 %	22 %	31 %
USA	1.150	11 %	26 %	37 %

Målingen er et øjebliksbillede fra pandemiens første år. I Danmark svarede 16 % »ved ikke«. De 21 % er et mål for tilslutning til ét udsagn i 2020. Målingen giver intet tal for, hvor mange danskere der i dag tror på flere af historierne, følger bestemte miljøer eller deler deres indhold. [18]

I en særskilt YouGov-måling blandt 1.640 amerikanske voksne i maj 2020 svarede 28 %, at påstanden om Gates og sporingschips var sand. En dansk undersøgelse fra Roskilde Universitet fandt konspiratorisk indhold i under 5 % af de analyserede dansksprogede Facebook-opslag under corona. Det sidste tal måler opslag, ikke mennesker. [28, 29]

Hvem tror på det, og hvem kan bestemme?

Holdninger går på tværs af politiske skel

En metaanalyse af 170 studier fandt blandt andet sammenhænge med oplevet trussel og en tilbøjelighed til at stole på intuition. Mønstrene varierer med påstanden og den gruppe, der bliver spurgt. Dansk forskning finder, at folk er mere tilbøjelige til at tro på politiske konspirationsteorier, når de rammer modparten. I den danske undersøgelse tilsluttede stærkt højreorienterede sig flere af de testede fortællinger. Det er gruppemønstre. De fortæller ikke, hvad en bestemt person tror, eller hvorfor vedkommende gør det. [19, 20]

Sølvpapirshatten gik begge veje i forsamlingshuset. Begge sider mente, at den anden overså det åbenlyse. Episoden siger noget om, hvor hurtigt en samtale kan blive et spørgsmål om, hvem der er naiv. Man kommer længere ved at bede om det stærkeste konkrete eksempel og spørge, hvad der kunne ændre ens eget syn.

Verden har flere rivaliserende magtcentre

En demokratisk verdensregering er tænkelig. Hvis ét organ havde myndighed til at vedtage og håndhæve fælles regler overalt, kunne kontrol over det få globale følger. Det ville også gøre dårlige valg og magtmisbrug mere alvorlige. I praksis har USA, EU, Kina, Indien og Rusland egne institutioner og interesser. FN's Sikkerhedsråd kan træffe bindende beslutninger inden for sit mandat, men stormagterne kan blokere beslutninger med veto. Det gør det sværere for én kreds at styre alle og lettere at finde konkrete tilfælde, hvor magtcentrene går hver sin vej. [21]

Paris-aftalen illustrerer det. Aftalen forpligter parterne til at fremlægge deres egne klimabidrag og arbejde for dem. USA's udtræden trådte i kraft 27. januar 2026. Samme måned beordrede USA's præsident tilbagetrækning fra en række internationale organer, herunder FN-organer. USA er fortsat medlem af FN. EU har sin egen bindende klimalov. Kina og Indien udbygger lavemissionskraft, samtidig med at kul fortsat dominerer deres elproduktion. Ruslands energistrategi frem mod 2050 giver olie og gas en central rolle. Fælles erklæringer kan altså dække over meget forskellige valg. [21–26]

Hvad forklarer en fælles kurs?

Fælles interesser, lobbyisme, politisk brug af frygt og flokadfærd kan få mange aktører til at vælge samme kurs. En minister kan følge andre af frygt for at stå alene, ligesom en investor kan følge markedet. Det udelukker hemmelige aftaler i enkeltsager. Den brede teori om én styrende kreds skal forklare både lighederne og de betydelige afvigelser og dokumentere, hvordan kredsen får sin vilje. Den dokumentation mangler i de gennemgåede eksempler. [27]

Kilder

01 USA’s føderale konspirationsbestemmelse, 18 U.S.C. § 371

02 U.S. National Archives, Watergate Road Map og dokumenter

03 Historisk gennemgang af Barruel, Robison og tidlige teorier

04 U.S. Holocaust Memorial Museum, Zions Vises Protokoller

05 World Economic Forum, partnerskab med FN om 2030-dagsordenen

06 Klaus Schwab, lanceringen af The Great Reset, juni 2020

07 Tuters og Willaert, undersøgelse af The Great Reset på Instagram

08 Romklubben, Grænser for vækst, 1972

09 Bilderberg Meetings, arrangørernes beskrivelse af møder og regler

10 FAA, kondensstriber fra fly

11 Mexicos miljøministerium, meddelelse om solgeoengineering, 2023

12 Florida Senat, lov om geoengineering og vejrmodifikation, § 403.411

13 ASPI, undersøgelse af rygterne om Bill Gates og digital identitet, 2020

14 Gates Foundation, bevilling til vaccinealliancen Gavi, 2020

15 EU’s forordning om digitalt covidcertifikat

16 Nobelkomitéens videnskabelige baggrund for mRNA-prisen, 2023

17 EMA, produktinformation for Comirnaty og Spikevax · Supplerende kilde

18 YouGov-Cambridge Globalism, svarfordelinger, juli-august 2020

19 Bowes m.fl., metaanalyse af psykologiske sammenhænge, 2023

20 Osmundsen og Petersen, Danskernes tro på politiske konspirationsteorier

21 FN-pagten, især artikel 24, 25 og 27, samt FN’s medlemsliste · Supplerende kilde

22 UNFCCC, nationalt fastsatte klimabidrag under Paris-aftalen

23 UNFCCC, USA’s udtræden af Paris-aftalen

24 USA, præsidentielt memorandum om internationale organisationer

25 EU’s klimalov, konsolideret tekst, april 2026

26 IEA, elproduktion i Kina og Indien i 2025 samt Ruslands energistrategi · Supplerende kilde

27 Bikhchandani, Hirshleifer og Welch om flokadfærd og informationskaskader

28 Yahoo News og YouGov, måling af rygtet om Gates og mikrochips, maj 2020

29 Roskilde Universitet, konspirationsteorier på dansk Facebook under corona